

Hoe het ondanks 'de wet van Murphy' toch lukte om hier windturbines in het IJsselmeer te bouwen

Hoe het ondanks 'de wet van Murphy' toch lukte om hier windturbines in het IJsselmeer te bouwen

AD/Algemeen Dagblad.nl

29 augustus 2024 donderdag 05:00 PM GMT

Copyright 2024 DPG Media B.V. All Rights Reserved

Length: 703 words

Byline: Arjan Bosch

Body

Met het windpark Windplanblauw is al met al 700 miljoen euro gemoeid. Daarmee zijn 74 gedateerde turbines ingeruild voor 61 meer krachtige exemplaren. Hoewel de wind figuurlijk bepaald niet meezat, is ook de bouw van 24 molens in en op het IJsselmeer afgerond. „Geen land, maar ook geen zee.

Dat bleek een uitdaging. "Op de vraag of ze met alle wijsheid van nu nog eens turbines op het IJsselmeer zullen bouwen, moet Matthew May van energiemaatschappij **Vattenfall** toch even denken. Dan knikt de projectleider bevestigend. „Ja, want inmiddels weten we hoe het moet. We hebben onderweg geleerd en zullen in een vervolg die verbeterpunten meenemen." Vanaf de dijk tuurt hij over de voormalige Zuiderzee. „Maar trots zijn we zeker." Dat gevoel overheerst, op de dag dat de bouwperiode voor de 61 turbines van het zogenoemde Windplanblauw wordt afgerond. Een datum kiezen voor een feestelijke handeling is moeilijk, omdat er bij de realisatie van zo'n park altijd mijlpalen zijn. De sloop van oude turbines, de eerst geleverde stroom van nieuwe machines, maar ook de opbrengsten die onder de aandeelhoudende agrariërs en bewoners in de omgeving worden uitgekeerd. Maar ze staan er, de 37 nieuwe turbines op het land en de 24 masten - 14 zijn er van **Vattenfall** - die vanaf de dijk gezien met een tiphoogte van ruim 200 meter boven het IJsselmeer uitsteken. „De wet van Murphy is hierop van toepassing geweest", verzucht May over de bouw. „Want dit is geen land, maar ook geen zee. Een relatief ondiep meer, met een bijzondere bodem die om de 10 meter verschilt. Dat vraagt om goed en gedegen onderzoek." Voorjaarswind Dat blijkt niet zo makkelijk. Meer dan drie decennia aan data over golfslag op het IJsselmeer wordt al op de eerste dag van de bouw, nu ruim een jaar geleden, gelogenstraft. Immers, een fikse voorjaarswind zet op. „Vanuit het noorden", legt Hans Wichink uit. Hij is directeur van coöperatie SwifterwinT, eigenaar van 47 van de 61 nieuwe turbines. „De wind heeft daarna maanden aangehouden." En dan moet juli nog komen. Die verloopt ronduit stormachtig, waardoor de golven groeien en op het water lange tijd maar mondjesmaat aan de turbines gebouwd kan worden. Bovendien moet voor het werken op grote hoogte de wind voor minstens

Hoe het ondanks 'de wet van Murphy' toch lukte om hier windturbines in het IJsselmeer te bouwen

twalf uur gaan liggen. Dat is welhaast een utopie. Ook blijken de sluizen niet breed genoeg voor de schepen die bij bouw van windmolens op zee wél kunnen worden ingezet. Op maat gemaakte pontons bieden uitkomst. Een uitdaging, zo omschrijven **Vattenfall** en SwifterwinT de hele gang van zaken achteraf. Die ligt er daarvoor al bij Arend Heida, melkveehouder en voorzitter van de stichting van aandeelhouders. Net als de meeste agrariërs in de verre omgeving heeft hij sinds jaar en dag windmolens op zijn grond staan. „Ieder voor zich, waarbij je als eigenaar je eigen stroom verkoopt. Het is een hele stap dat op te geven en dan aandeelhouder te worden.” „Wederzijds wantrouwen” Het lukt, ondanks de smaak van 'wederzijds wantrouwen' die tussen energiemaatschappij, windparkdirectie en agrarische ondernemers wordt geproefd. „Daar komt bij dat er ook boeren zonder windmolen zijn die moeten investeren in turbines die heel veel verderop staan.” Dan gaat het niet om kleine bedragen, becijfert Heida. „Dit hele project kost 700 miljoen euro, waarvan er 500 miljoen door agrariërs is ingelegd. Ik vind dat heel bijzonder.” Bijzonder volgens Heida, omdat de eerste 40 miljoen euro - de rest gaat via leningen - worden overgemaakt zonder dat er daadwerkelijk wordt gebouwd. Aan de andere kant staan agrariërs ergens ook voor een voldongen feit, omdat zonder gezamenlijke investering oude machines op den duur versleten raken. „Op zo'n moment frustreert het natuurlijk enorm dat werkzaamheden stilliggen.” Overvloedige regenval helpt evenmin. Nu staan ze er dan toch, en zijn de oude molens afgebroken en ingeruild voor een gezamenlijk, modern park dat gemiddeld genomen meer opbrengsten genereert. Dat er op bepaalde tijden zoveel duurzame elektriciteit wordt opgewekt dat de stroomprijs in het negatieve doorslaat, baart zorgen. Dan is het immers beter om de turbines stil te zetten, en daarvoor zijn ze niet gebouwd. „Maar ook daar wordt hard aan gewerkt.” Een nieuwe uitdaging.

Load-Date: September 5, 2024

End of Document